

การนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2*

IMPLEMENTATION OF THE EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT POLICY OF THE
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE INTO PRACTICE IN SCHOOLS UNDER
THE PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE, AREA 2

อรชา คงศิลา และ ธีระวัฒน์ มอนโธสง

Oracha Kongsila and Teerawat Monthaisong

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Educational Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Email: Kongsila1990@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน และ 2) นำเสนอแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน วิธีวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 113 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้บริหารการศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 2 คน นักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

* Received March 25, 2024; Revised May 18, 2024; Accepted June 17, 2024

ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรนโยบาย และ

2. นำเสนอแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน 26 รายการ ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย มีรายการปฏิบัติจำนวน 5 รายการ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรทำการวิเคราะห์บริบทของตนเอง และสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้มอบนโยบาย และผู้ดำเนินงานตามนโยบาย ด้านที่ 2 ด้านทรัพยากรนโยบาย มีรายการปฏิบัติจำนวน 5 รายการ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีการวิเคราะห์บริบท ความต้องการของสถานศึกษา และนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้มีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับสถานศึกษา ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร และกิจกรรมการเสริมแรง มีรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน ระหว่างผู้มอบนโยบายและผู้รับนโยบายสู่การปฏิบัติ ด้านที่ 4 ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีรายการปฏิบัติจำนวน 5 รายการ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ และสถานศึกษาควรมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน มีการกำหนดภาระงาน และมีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านที่ 5 ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีรายการปฏิบัติจำนวน 3 รายการ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ และสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์บริบทของตนเอง เพื่อจะได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ตรงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน สภาพแวดล้อมและบริบทของตนเอง และด้านที่ 6 ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ มีรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีการสร้างสัมพันธภาพ และทัศนคติที่ดีระหว่างผู้มอบนโยบายและผู้ปฏิบัติ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงาน และนำมาช่วยกันหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

คำสำคัญ: การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ, การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the conditions of the implementation of the educational quality development policy of the Educational Service Area Office into practice in schools and 2) to present guidelines for implementing the educational quality development policy of the Educational Service Area Office into practice in schools. The research method has 2 steps: Step 1: Studying the conditions of the implementation of the educational quality development policy of the Educational Service Area Office into practice in schools. The sample group consisted of 113 school directors or acting directors of the schools under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office, Area 2. They were obtained using a simple random sampling method.

The tool used in the research was a questionnaire with a confidence value of 0.96. Statistics used in data analysis included mean and standard deviation. Step 2: Presenting the guidelines for implementing the educational quality development policy of the Educational Service Area Office into practice in schools. The key informants were 2 educational administrators from the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office, Area 2, 2 educational academics, and 2 school directors. They were obtained using the purposive sampling method. The research tools were interview questions and data analysis using content analysis techniques.

The results of the research found that

1. The conditions of the implementations of the educational quality development policy of the Educational Service Area Office into practice in schools as a whole was at a high level. When considering each area, it was found that the area with the highest average was Intentions of practitioners, followed by Objectives and policy standards, and the area with the lowest average was Resource policies.

2. Presenting the guidelines for implementing the educational quality development policy of the Educational Service Area Office into practice in schools. They consisted of 6 areas with 26 items, as follows: Area 1: Objectives and policy standards. There are 5 operational items, such as the Educational Service Area Office should analyze its own context and the educational institutions under its jurisdiction to create understanding between policy givers and policy operators. Area 2: Resource policy. There are 5 operational items, such as the Educational Service Area Office should do context and needs analysis of educational institutions and bring into an action plan to provide guidelines for allocating appropriate budgets to the educational institutions. Area 3: Communication between organizations and reinforcement activities. There are 4 operational items, such as the Educational Service Area Office should play the role of coordinator between policy givers and policy recipients into practice. Area 4: Characteristics of policy recipient agencies. There are 5 operational items, such as the Educational Service Area Office and educational institutions should have a clear working structure, set the workload, and have a mechanism to drive policy into practice in educational institutions with an emphasis on the participation of all sectors. Area 5: Economic, social, and political conditions. There are 3 operational items, such as the Educational Service Area Office and educational institutions should analyze their own context in order to put the policies into practice appropriately corresponding to the economic, social, community, environment and their own context.

And, Area 6: Intentions of the practitioners. There are 4 operational items, such as the Educational Service Area Office should build relationships and good attitudes between policy givers and implementers as well as listen to various opinions of the implementers and bring them together to find improving and solving guidelines to make the quality educational institutions.

Keywords; Implementation of policies into practice, Development of educational quality

บทนำ

การพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ประการที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกฝ่าย (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2557) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคล หรือคณะบุคคล เขามาช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมทั้งในระบบ การตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร ประสิทธิภาพขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ขององค์การนั้น ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการรวมพลังทางความคิด สติปัญญา และการกระทำนั้นคือการให้มีส่วนร่วม (อุทัย บุญประเสริฐ, 2560) นอกจากนี้ การศึกษายังมีผลกระทบต่อ การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย เป็นการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศที่ดีที่สุด คือ การพัฒนาคน แน่แน่นอนว่า การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือของการพัฒนาคน รัฐจึงมีหน้าที่พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนา ประเทศ (ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, 2560) และการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาที่จะช่วยให้การจัดการศึกษา ให้มีการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศได้ดีมากขึ้น (The World Economic Forum, 2016) ดังนั้น กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั่วทั้งโรงเรียน โดยต้องอาศัย การร่วมมือรวมพลังจากบุคลากรทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักสำคัญในการ สนับสนุน ส่งเสริม และเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นวงจรการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทภาระหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการนำ นโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน

ดังนั้น การนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การ ปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ถือว่าเป็น ขั้นตอนที่มีความสำคัญ เพราะการนำนโยบายสู่การปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความ ล้มเหลวของการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา นโยบายอาจจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ ถ้าการ วางแผนปฏิบัติและการตัดสินใจดำเนินนโยบายผิดพลาด ในทางตรงกันข้ามนโยบายอาจประสบความสำเร็จ และสร้างความเจริญเติบโตแก่องค์กรได้ ถ้ามีการวางแผนดำเนินงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงที่ดี จาก ประสบการณ์ที่ผ่านมามักพบเสมอว่าการนำนโยบายที่ผ่านการวิเคราะห์และกลั่นกรองมาเป็นอย่างดีเมื่อนำมา ปฏิบัติกลับประสบความล้มเหลวเป็นจำนวนมาก (กล้า ทองขาว, 2558) ดังนั้นขั้นตอนการนำนโยบายด้านการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะสามารถทำให้ทราบว่าแนว

ทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์ สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่สามารถปฏิบัติได้มากนักน้อยเพียงใด มีระดับความสำเร็จในระดับใด ต้องใช้เทคนิควิธีการ หรือกระบวนการใดบ้างในการขับเคลื่อนหรือผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงเนื้อหา พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ประชากร คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 158 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .960 รวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับครู ในเดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 รายด้านโดยภาพรวม

รายการ	ระดับสภาพ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	4.42	.574	มาก
2. ทรัพยากรนโยบาย	3.94	.719	มาก
3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง	4.35	.616	มาก
4. ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	4.25	.570	มาก
5. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	4.07	.728	มาก
6. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	4.51	.508	มากที่สุด
รวม	4.22	.564	มาก

จากตาราง 1 พบว่าสภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย จะถูกกำหนดมาจากนโยบายของคณะรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ จึงถือเป็นหน่วยงานที่ประสานนโยบายต่าง ๆ ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งในการกำหนดวัตถุประสงค์ และการมอบนโยบายต่าง ๆ นั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ จึงควรที่จะทำการวิเคราะห์บริบทของตนเอง และสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้มอบนโยบาย และผู้ดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อนำไปสู่การทำงานที่ประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

ด้านที่ 2 ทรัพยากรนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรจัดสรรทรัพยากรให้กับสถานศึกษาอย่างเหมาะสม โดยมีการวิเคราะห์บริบท ความต้องการของสถานศึกษา และนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้มีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้กับสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมและเหมาะสม ตลอดจนมีการกำกับติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน

ด้านที่ 3 การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรเป็นหน่วยงานกลางที่ประสานระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีบทบาทเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ ผู้ให้คำแนะนำ กำหนดขอบเขตการทำงาน ช่วยเหลือ นิเทศกำกับ ติดตาม การทำงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจของทั้งผู้มอบนโยบาย และผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ

ด้านที่ 4 ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการสร้างการทำงานที่ชัดเจน มีเจ้าหน้าที่ มีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ตลอดจนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 เจือ้นไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการวิเคราะห์บริบทของตนเอง และบริบทของสถานศึกษาในสังกัดว่ามีลักษณะอย่าง สภาพแวดล้อม ชุมชน สังคมของแต่ละที่เป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้มอบนโยบายสู่การปฏิบัติให้สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ตรงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และสถานศึกษานั้นๆ

ด้านที่ 6 ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการสร้างสัมพันธภาพ และทัศนคติที่ดีระหว่างผู้มอบนโยบายและผู้ปฏิบัติ สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงาน และนำมาช่วยกันหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. งานวิจัยนี้พบว่า สภาพการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการแจ้งวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายที่ชัดเจน มีการจัดสรรทรัพยากรนโยบายให้กับสถานศึกษา มีการสื่อสารระหว่างองค์กรและการเสริมแรง มีการมอบนโยบายตามลักษณะหน่วยงานที่นำไปปฏิบัติ มีการดูบริบท สภาพเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม ตลอดจนให้ความสำคัญในเรื่องของความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขออภิปรายรายด้านดังนี้

1.1 ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย เมื่อพิจารณารายด้าน มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 และอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฯ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามมาตรฐานนโยบาย และวัตถุประสงค์การพัฒนาการศึกษา มีความชัดเจนของการกำหนด

มาตรฐานนโยบายและวัตถุประสงค์นโยบายการพัฒนาการศึกษา และมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานตามนโยบายด้านการพัฒนาการศึกษาอย่างชัดเจน ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบาย สอดคล้องกับ ชไมพร สมบุตร (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาการนำยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนำยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านทรัพยากรนโยบาย เมื่อพิจารณารายด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ได้วิเคราะห์บริบทและความต้องการในเรื่องของทรัพยากรนโยบายของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ในการจัดสรรทรัพยากรนโยบายให้กับสถานศึกษา อย่างเหมาะสม ตรงกับสภาพแวดล้อม และบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีการนิเทศ กำกับติดตาม การใช้ทรัพยากร งบประมาณต่าง ๆ ทั้งที่ได้รับจัดสรร และได้จัดสรรให้กับสถานศึกษา ตลอดจนควรรายงานผลสรุปการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ พรพิมล คงเมืองสา (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนปงรัชดาภิเษก อำเภอปง จังหวัดพะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนปงรัชดาภิเษก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (การจัดสรรงบประมาณ)

1.3 ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง มีพิจารณารายด้าน มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 และอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงานตามนโยบายให้สถานศึกษารับทราบ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ขอบเขตการทำงานตามนโยบาย มีการนิเทศ กำกับติดตาม ลงพื้นที่ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา และ มีการสร้างความเข้าใจ ระหว่างผู้มอบนโยบาย และผู้รับนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดเป็นความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ เอ็ดเวิร์ด และ ชาร์คานสกี (George C. Edwards and Ira Sharkansky, 1978) ; เพรสแมน และวิลดาวสกี (Pressman and Wildavsky, 1979) ที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรงอย่างสอดคล้องกัน คือ ปัจจัยที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จปัจจัยหนึ่ง ก็คือ การติดต่อสื่อสาร (Communication)

1.4 ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พิจารณารายด้าน มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 และอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีโครงสร้างในการปฏิบัติงาน เรื่องของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน มีเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการนิเทศ กำกับติดตามในแต่ละภาระงานที่ชัดเจน และมีการใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) เป็นกลไกขับเคลื่อนในการปฏิบัติงาน ตลอดมีการรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ สอดคล้องกับ กันตวุฒิ การดี (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ลักษณะหน่วยงาน ที่มีการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง พิจารณารายด้าน มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 5 และอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ บริบททั้งภายนอก ภายใน โอกาส และอุปสรรค และมีการดำเนินการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้รับ โดยเน้น การมีส่วนร่วม และการได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนรวม สอดคล้องกับ อรรถพร พุ่มอุสิต (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง ผล การดำเนินงานตามนโยบายการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง มีผลการดำเนินงานตามนโยบายการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

1.6 ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ พิจารณารายด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ มีสร้างสัมพันธภาพ และทัศนคติที่ดีระหว่างผู้มอบนโยบาย และผู้ปฏิบัติ มีการสร้างความเข้าใจ ชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ มีให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการเป็น มีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน และช่วยหาแนวทางในการแก้ไข ปัญหา สอดคล้องกับ เก่งกนก เอื้อวงศ์ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติของผู้บริหาร สถานศึกษา : สมรรถนะและแนวทางการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีสมรรถนะและแนวทาง ในการนำนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีกระบวนการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะนำนโยบายสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ

2. การนำเสนอแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ วิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบายที่ได้รับมอบหมายให้เข้าใจ ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์บริบทของตนเอง และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายต่าง ๆ อย่างชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการมอบหมายให้สถานศึกษาวิเคราะห์บริบทของตนเอง และจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ มีเป้าหมาย วิธีดำเนินการต่างๆ อย่างชัดเจน ตรงประเด็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้ง 2 ฝ่าย คือผู้มอบนโยบาย และผู้ปฏิบัติ ตลอดจนมีการนิเทศ กำกับติดตาม และสรุปผลรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย เลาหิเชียร (2541) ; คະนอง พิลุน (2549) ; พรพิมล คงเมืองสา (2556) และ ชไมพร สมบุตร (2564) ที่ได้อภิปรายผล การศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายอย่างสอดคล้องกันคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควร มีเป้าหมายหรือมาตรการเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ วัตถุประสงค์ของนโยบาย เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ต้องทำ คือ การแยกแยะให้ชัดเจนว่า วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายมี อะไรบ้าง เนื่องจากวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไป ปฏิบัติ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ยังเป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การจะวัดว่าการนำ

นโยบายไปสู่การปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่สามารถดูที่วัตถุประสงค์ เพราะเป้าหมายและจุดประสงค์จะเป็นตัวกำหนดว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ซึ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่สำคัญของกระบวนการนโยบาย เป็นการบริหารจัดการที่ต้องกำหนดให้มีการระบุเป้าหมายในการดำเนินการที่ชัดเจน โดยต้องแปลงนโยบายเป็นแผนงาน โครงการ มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมและสนับสนุนให้การดำเนินการบรรลุผลสำเร็จ ตั้งแต่การเตรียม องค์การ ทรัพยากร และบุคลากร รวมไปถึงจนถึงการสร้างที่ยั่งยืนในการปฏิบัติหากดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพก็จะส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบาย

ด้านที่ 2 ทรัพยากรนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรวิเคราะห์บริบทและความต้องการของสถานศึกษาในเรื่องของทรัพยากรนโยบาย มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในการจัดสรรทรัพยากรนโยบายให้กับสถานศึกษาอย่างเหมาะสมตรงกับสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้ทรัพยากร งบประมาณต่าง ๆ ที่ได้รับจัดสรร ตลอดจนรายงาน สรุปผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ มยุรี อนุমানราชชน (2547) ; อุทัย เลาหวิเชียร (2541) ; วรเดช จันทรร (2551) และ พรพิมล คงเมืองสา (2556) ที่ได้อภิปรายผลการศึกษเกี่ยวกับทรัพยากรนโยบายอย่างสอดคล้องกัน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการสนับสนุนทรัพยากรอันได้แก่ จำนวนบุคลากร ข้อมูลที่ทันสมัย การมอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจ การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานในระดับล่าง เพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลดี นอกจากนี้การให้เวลาและทรัพยากรที่เพียงพอถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจึงจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรหลายประเภทดังนี้ เช่น สิ่งแวดล้อมของระบบ การสื่อสารความ ลักษณะของหน่วยงานที่ปฏิบัติ และการสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ

ด้านที่ 3 การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงานตามนโยบายให้สถานศึกษารับทราบ โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ขอบเขตการทำงาน ตลอดจนมีการนิเทศ กำกับติดตาม ลงพื้นที่ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดเป็นความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ เอ็ดเวิร์ด และ ชาร์คานสกี (George C. Edwards and Ira Sharkansky 1978) ; เพรสแมน และวิลดาวสกี (Pressman and Wildavsky 1979) ที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรงอย่างสอดคล้องกัน คือ ปัจจัยที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จปัจจัยหนึ่ง ก็คือ การติดต่อสื่อสาร (Communication) การนำนโยบายไปปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดผลดีนั้นผู้กำหนดนโยบายจะต้องรู้ว่าควรทำอย่างไร จะสั่งการไปยังผู้ใดจึงจะได้ผลและคำสั่งจะต้องมี ความชัดเจนแน่นอน เพราะถ้าคำสั่งไม่ชัดเจนจะทำให้ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ด้วยกันเองจะต้องมีการสื่อสารที่ถูกต้องรวดเร็ว ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสให้มีการสร้างเิงแห่งความสัมพันธ์ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน และอื่นๆ จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย และความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่สำคัญก็คือ การขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ หากผู้กำหนดนโยบายมาจากส่วนกลาง ในขณะที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้น ความรับผิดชอบความผูกพัน และความกระตือรือร้นที่จะทำให้นโยบายบรรลุก็ย่อมจะต่างกัน

ดังนั้นจึงควรมอบหมายการนำนโยบายไปปฏิบัติให้อยู่ในมือของกลุ่มบุคคล ซึ่งมีเจตนาารมณ์เช่นเดียวกับกลุ่มที่กำหนดนโยบาย

ด้านที่ 4 ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีโครงสร้างในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในส่วนของการนิเทศ กำกับติดตามของภาระงาน ประกอบกับการมีการใช้วงจรคุณภาพเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน และมีการรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ เจตน์ ธนวัฒน์ (2539) ; เก็จนก เอื้อวงศ์ (2561) และ กันตวุฒิ การติ (2565) ที่ได้อภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติอย่างสอดคล้องกัน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติและประสบความสำเร็จนั้นมักจะเป็นนโยบายที่มอบหมายให้แก่หน่วยงานที่มีอยู่แล้ว และสนับสนุนนโยบายนั้น เป็นหน่วยงานที่มีกำลังคน และทรัพยากรอื่นๆ พร้อมในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการปฏิบัติงานตามลักษณะหน่วยงานนั้น ๆ และมีการใช้สมรรถนะที่สำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 1. สมรรถนะการแปลงนโยบาย 2. สมรรถนะการสร้างความเข้าใจและการยอมรับนโยบาย 3. สมรรถนะการจัดโครงสร้าง 4. สมรรถนะการจัดการทรัพยากร 5. สมรรถนะการพัฒนาบุคลากร 6. สมรรถนะการควบคุมกำกับและประเมินผล และ 7. สมรรถนะการสร้างความเป็นปึกแผ่นต่อเนื่อง

ด้านที่ 5 เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีการวิเคราะห์บริบททั้งภายในภายนอก ภายใน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และบริบทของชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม และการได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ จุมพล นิธิพานิช (2547) ; กรรวิ ธัญญะกุล (2548) ; Kraft, Michael E. & Furlong, Scott R. (2004) ; วรเดช จันทศร (2559) ; วรุตม์ อิงคदारวงศ์ (2557) ; สัญญา เคนาภูมิ บุรฉัตร จันทรแดง (2562) ; Paul Sabatier และอรรธรณ พุ่มอุสิต (2559) ที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างสอดคล้องกัน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อนโยบายที่สำคัญ ๆ ได้แก่ 1. วัฒนธรรมทางการเมือง 2. เงื่อนไขหรือปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้ควรมีการวิเคราะห์ แบบผสมผสาน (Advocacy Coalition Framework) ซึ่งวิเคราะห์จากหน่วยระดับล่างขึ้นไป หรือ พิจารณาถึงผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย การเข้าใจและการรับรู้ปัญหา มุมมองและกลยุทธ์ที่นำมาใช้ ในการปฏิบัติงาน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ผสมผสานกับผู้กำหนดนโยบาย รวมทั้งมีการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ด้านที่ 6 ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรมีสร้างสัมพันธภาพ และทัศนคติที่ดีระหว่างผู้มอบนโยบาย และผู้ปฏิบัติ มีการสร้างความเข้าใจ ชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตลอดจนให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน และช่วยหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ คະນອງ พิลุน (2549, บทคัดย่อ) ; พูลชัย ยาวีราช (2550) ; เก็จนก เอื้อวงศ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้อภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจของผู้ปฏิบัติอย่างสอดคล้องกัน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาถือเป็นผู้ที่

มอบนโยบายและสถานศึกษาถือเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติควมมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีสมรรถนะการบริหารจัดการ มีการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก มีความสัมพันธ์ที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้คุณภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานผู้นำนโยบายไปปฏิบัติควรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่จะต้องปฏิบัติ และต้องเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล ซึ่งความเข้าใจของผู้ปฏิบัติที่มีต่อวัตถุประสงค์ของนโยบาย ทิศทางของทัศนคติที่มีต่อนโยบาย รวมตลอดถึงความผูกพันที่มีต่อนโยบาย ย่อมมีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นนโยบายที่ผู้ปฏิบัติจะนำไปปฏิบัติได้ดี ต้องเป็นนโยบายที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีกระบวนการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

สรุป หากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 และสถานศึกษาในสังกัด ได้นำแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางที่ใช้ในการพัฒนา ย่อมส่งผลให้ผู้บริหารมีวิธี และข้อมูลประกอบการวางแผนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ และ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการนำนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 6 ด้านไปปรับใช้ในการพัฒนางานด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา
2. ควรศึกษารูปแบบ ปัจจัยและปัญหาที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต

บรรณานุกรม

- จุมพล หนีพานิข. (2554). การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ : มุมมองในทัศนะทางรัฐศาสตร์ การเมือง และรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหาร และกรณีศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2563,6 สิงหาคม). กลยุทธ์การวางแผนและการจัดการ. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน. ผู้ชำนาญการด้านการผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก [บทสัมภาษณ์].
- ปกรณ นันทกิจ. (2552). กระบวนการรับรู้นโยบายสาธารณะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มยุรี อนุมานราชธน. (2547) นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด กระบวนการ และการวิเคราะห์. เชียงใหม่: คณิณีการพิมพ์.

วรเดช จันทรศร. (2543). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์.

สมบัติ อารังชัยวงศ์. (2558). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมมาตร.

Anderson, J. E. (1975). Public policy-making. New York: Pager.

Bailey, K.D. (1987). Methods of Social Research (3rd ed.). New York: The Free Press.

Bugg, A. (2000). Quality assurance and improvement planning in Illinois high school.

Dissertation. Ph.D. Education Administration, Illinois university.

Dror, Yehezkel. (1968). Public Policy-Making Reexamined. Scranton, Penn: Chandler

Edwards, G.C. and Sharkansky, I. (1978) "The Policy Predicament", pp.303 – 304

Hogwood, Brian W. and Lewis A. Gunn. (1984). Policy Analysis for the Real World. London:

Oxford University Press.

Joseph, Jr., Stewart and David M. Hedge, Jame P. Lester. (2008M). Public Policy: An Evolutionary Approach. 3rd edition. Boston, Mass: Wadsworth.

Parsons, Wayne. (1995). Public Policy: An Introduction to the Theory and Practice of Policy Analysis. London: Edward Elgar.

Thomas, R. Dye. (1981), Understanding public policy (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice - Hall.

Whatmough, R. (1994). The listening school Sixth formers and staff as customers of each other. In C. Parsons (Ed.), Quality improvement in education: Case student in schools, colleges and university. London.

Williams, W. (1971). Social Policy Research and Analysis: The Experience in The Federal Social Agencies. New York: American Elsevier Publishing